

De 20 denksleutels die Tony Ryan 25 jaar geleden bedacht en nu nog steeds wel gebruikt worden, waren er om enkel het creatieve denken te oefenen. De nieuwe denksleutels, ook die van Ryan, willen ook ondersteunen bij de andere denkvormen. Wij gebruiken deze keer de vormen die de Bono onderscheidt. Deze sleutels worden in combinatie met elkaar, of als serie gebruikt, bij zelfstandig leren: opzoekend, onderzoekend en ontwerpend.

Meer info via <http://talent3xl.nl/>

Jan van Nuland sept. 2015

Van	Nr	Denksleutel selectie Talent3XL: universeel denkgereedschap in de kleuren v.d. Denkhoeden	
MJ	1	Zintuigen	Wat zie je, wat hoor je, wat voel je, wat ruik je, wat proef je?
(TM) J	2	Vraag	Bedenk onderzoekbare vragen. Gebruik daarvoor het vragenmachientje. Je zult ook informatie moeten verzamelen: dat zijn "opzoekvragen". (Dit in tegenstelling tot de originele bedoeling van Tony Ryan in 1990)
TJ	3	Informatie	Wat weten we al en wat moeten we nog te weten zien komen? Waar of bij wie kunnen we dan terecht?
MJ	4	Indelen	In welk rijtje of map hoort het thuis? Stel per rijtje of map vragen, zoek per rijtje of map meer informatie.
TMJ	5	Vergelijken	Vergelijk twee of drie onderdelen met elkaar Wat zijn de verschillen? Wat zijn de overeenkomsten?
MJ	6	Tijdlijn	In welke volgorde, tijd is het gebeurd? In welke volgorde, tijd ga je het doen?
MJ	7	Cyclus	Stel vragen waarbij het antwoord gegeven kan worden in een kringloop
J	8	Je maatje	Wie is je maatje? Wie vult jou het beste aan? Wie vul jij het beste aan? Wat is de beste taakverdeling?
J	9	Je boodschap	Wat wil je duidelijk maken? Aan wie wil je dat duidelijk maken? Waar moet je dan rekening mee houden: Woorden, stem, houding?
J	10	Helpende gedachte	Is deze gedachte helpend voor jou? Zo nee, kun je hem dan helpend maken? Desnoods in stapjes?
TMJ	11	Omkering	Keer het om: bedenk bij uitspraken met "niet", "nooit" of "geen" hoe het (soms) toch "wel" kan worden.
TMJ	12	Alfabet	Maak een alfabetische lijst bij je onderwerp of thema.
MJ	13	Schema	Gebruik een schema zoals de mindmap om: te brainstormen, voorkennis op te roepen of informatie te ordenen. Ook: conceptmap, relatiecirkel, t-schema, enz.
(TM)J	14	5 x W + H	Maak vragen met: Wie, wat, waar, wanneer, waarom en hoe om het onderwerp breed te verkennen
TMJ	15	Wat.. als...	Maak van een opzoekvraag een onderzoekbare vraag door je af te vragen wat er zou gebeuren als
TMJ	16	Voorspelling	Voor je begint: Bedenk hoe de afloop zal zijn, of hoe het er uit gaat zien, enz..
TJ	17	Verbetering	Bedenk zoveel mogelijk verbeteringen voor de huidige oplossing.
TJ	18	Variaties	Bedenk zoveel mogelijk andere manieren of mogelijkheden.
TMJ	19	Dat is gek	Doe een lachwekkende uitspraak of stelling. Bedenk argumenten om de stelling toch aannemelijk te maken.
TJ	20	Doel	Wat moet er op het eind gedaan zijn? Wat wil ik hiermee bereiken?
TMJ	21	Stappenplan	Welke stappen ga je achtereenvolgens zetten? Hoe zorg je dat je op tijd klaar bent?
TJ	22	Reflectie	(In portfolio:) Wat heb ik goed aangepakt? Wat kan ik de volgende keer beter anders doen? Denk aan: TOP: Waar ben je Trots op, wat heb je Ontdekt, waar heb je Plezier aan beleefd?
TMJ	23	Voordeel, nadeel	Wat zijn de voor- en nadelen van een keuze of idee?
TMJ	24	Reactie, gevolgen	Wat zijn hiervan de gevolgen? Welke reactie komt op deze actie?
MJ	25	Feiten, conclusies	Op welke feiten is deze conclusie gebaseerd? Welke conclusie komt uit deze feiten?
TMJ	26	Beste keuze	Wat is de beste keuze als je naar de mogelijkheden en eisen kijkt? (Tony Ryan noemt dit de "rubrics" sleutel!)
J	27	Eigen sleutel	De volgende vraag help mij persoonlijk erg goed:

6 Kleuren DENKHOEDEN Edward De Bono (1985)

Wit	Analytisch, objectief denken	Groen	Creatief denken	Rood	Emotioneel denken
Zwart	Kritisch, negatief denken	Geel	Positief denken	Blauw	Praktisch, projectmatig denken